Universitets - Cantate

-

Hartmann

J. P. E. HARTMANN.

CANTATE

VED UNIVERSITETETS FEST

I ANLEDNING AF

HANS MAJESTÆT KONG CHRISTIAN DEN NIENDES 70AARS FØDSELSDAG

DEN 8. APRIL 1888.

TEXT AF ERNST V. D. RECKE

FOR SOLOSTEMMER, CHOR OG ORCHESTER.

OP. 84.

Klaver-Udtog af Otto Malling.

KJØBENHAVN.

SAMFUNDET TIL UDGIVELSE AF DANSK MUSIK.

1888.

Christian R.

FØRSTE DEL.

En Konges Haand har det plantet,
Kundskabs Træ i vor Jord;
Stammen, han satte, blev Pantet
Paa Tankens Frihed i Nord.
Viet den blev i Vor Frue;
Den voxed fra Klerkes Tugt;
Men Gnisten af Vielsens Lue
Den gjemmer dog, aldrig slukt.

End lyder den danske Tunge
Fra Træet som Fugleslag;
Lyttende flokkes de Unge
End under dets brede Tag.
End hilses med Kvad, som tone,
En Drot af Kong Christians Æt,
Som bærer hans Sværd og Krone
Med Gud, for Ære og Ret.

Sekler svandt; — de Tider ere fjerne,
Da til Rom en Danerkonge drog
Og imod Forlov af Sixtus tog
Tit hos os at saae en Sandhedskjerne.
Ei han skued, bøiet der for Paven,
At en Ildskrift alt paa Væggen stod,
Aned ei, at Gaven
Skulde blive Værn mod Bispestaven,
Staae Sanct Peders Eftermand imod.
Fremad Tiden gik sin Kæmpegang;
Andre Drotter skjonnede dens Trang,
Tog hans Gjerning op i Fædrehaven.

Og priset være hans Herskerslægt,
Som tog hans Ympe i Varetægt,
At ei den blev kappet og stævnet, —
Som værged Sandhedens Spire kjækt
Og os den frodig og blomsterdækt
Til Arv og Eie har levnet!
Gav Gud end Væxt til den svage Vaand,
Til Røgt han brugte dog Kongers Haand,
Og deres Navne skal æres.
Naar vidt med Glimt af den danske Aand
Dens Frø over Verden bæres.

Er paa Jord vi som de Svage
Vegne Fod for Fod,
Et kan Ingen fra os tage:
Aandens Storhed er tilbage;
Den gav Danmark Bod.
Her, hvor rige Minder huse,
Hævder det sin Rang;
Stærke Vinger om os suse,
Endnu smiler Holbergs Muse,
Oehlenschlägers Strænge bruse
Her med uskadt Klang.

Endnu Tychos Stjerne skinner
Her i Skolens Favn;
Lauren i dens Glands omvinder
Worms og Bartholiners Minder,
Rasks og Stenos Navn.
Rømers Aand og Madvigs sanker
Endnu Horething,
Martensens og Ørsteds Tanker
Trodse her end Tidens Skranker,
Flette eviggronne Ranker
Her i Kronens Ring.

Og som i Natten ved Sanct Hans,
Hvor Aftenglod og Morgenglands
I Kys hinanden møde,
Saa blander, Konge, sig og her
I Mindesolens Aftenskjær
En Haabets Morgenrøde:
Det Folk, der har en Aandens Skat
Som vor, har Himlen ei forladt,
Det kan ei lægges ode.

Og slaaer Dit Hjerte varmt, vor Drot,
For Danmark og hvad Stort og Godt
Dets Folkehjerte rummer,
Har Du med det som Yngling dromt,
Har Du som Mand hvert Bæger tomt
Med det i Fryd og Kummer,
Saa del det Haab, som fodes her!
Det styrke Dig i al Din Færd,
Naar Tidens Bølge skummer!

Tog, Kronen, Konge, Du i tunge Tider,
Da Lykkens Drøm fra vore Øine gled,
Mens Havet brused hoit fra alle Sider, —
Forgjæves var det ei, Du med os stred.
Du lærte fattet os at bære Sorgen
Og see med Alvor frem imod en Morgen.

Og om det stormer end, — med Tro vi hylder
Dog Lyset, Du har skuet frem imod;
Det brede nu, naar Støvets Aar Du fylder,
Omkring Din Alderdom sin Mildheds Flod,
Det skjænke Dig at see med Fred tilbage
Og frem med Mod paa Dine Herskerdage!

Tynger end Kronen, den vorde Dig let
Ved det, som Gryet forjætter!
Det løfte Dit Sind, er Du mod og træt,
Det kvæge og fylde Dit Aandedræt
Med Duft fra blomstrende Sletter!
Det lægge sent om Dit Navn sit Skin,
Naar selv Du skrives blandt Minder ind!

ANDEN DEL.

Tider der var, da et Kæmpekuld
Drog fra vort Hjem i Nord,
Drog for at vinde Navn og Guld,
Stride mod Christ for Thor.
Kongen med Brynjen om breden Bryst
Høit i Lyftingen stod,
Forrest selv i den hede Dyst,
Først i Kræfter og Mod.
Garderiges og Bretlands Magt
Grued for Danskens Harm;
Grækland selv i sin Hovmodspragt
Lærte at ære hans Arm.

De Dage svandt for aldrig op at staae;
Nu er ei Guld som Bytte mer at finde,
Ei Riger for os udenlands at vinde,
Og liden er den Jord, vi træde paa.
Men indad, opad, maa vor Vandring gaae,
Mod Aandens Tinder i det fjerne Blaa,
Mod Tankens Dyb, hvor Sandheds Kilder rinde,
Om end vor Slægt skal sætte sig et Minde.

Dog har til Maal Du sat Dig, Drot,
At virke kun i Stort og Smaat
For Sandhed, Ret og Ære,
Og blev Du Maalet stedse tro,
Da har Du Alt, hvad Saga tro
Vil melde om de Konger, den har kjære.

Thi eier tidt den færre Ord
For den, som ei vandt Navn af stor
Ved Manges Ve og Vaade, —
Den Drot, som tro mod Pligt og Ed
Ei Andet vandt end Kjærlighed,
Fik fremfor Nogen Kronen af Guds Naade.

Og traadte Du ei vidt paa Jord
Som Oldtidsmænd i Blod Dit Spor
Og skrev Dit Navn i Flammer,
Fra Newas Bred, fra Bretlands Kyst,
Fra Hellas selv med sønlig Røst
Dig signer nu et Kuld af Herskerstammer.

Bær da Spiret, Konge, som Du pleier,
Dig til Hæder og Dit Land til Gavn!
Før i Fredens Gjerning os til Seier,
Opad, did, hvor Lysets Banner vaier;
Der en fager Fremtid end vi eier,
Som for Verden hædre vil vort Navn!

Der vor Abildgaard vil sig forynge,
Nye Skud vil bøde andres Tab,
Nye Frugter sig til Grenen klynge,
Nye Fugle mellem Løvet synge;
Om Din Tinding Hæderskrandsen slynge
Skal den danske Kunst og Videnskab!

Ernst v. d. Recke.

CANTATE

ved Universitetets Fest i Anledning af
Hs. Maj. Kongens Fødselsdag d. 8. April 1888.

J. P. E. HARTMANN, Op. 84.

Nº 1. Chor.

Allegro risoluto, non troppo.

Piano.

ff

Ped. * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. *

Ped. * Ped. * Ped. *

mp

Msg.

A

fz

Ped. * 3 Ped. * 3

Tenori.

f

cresc.

f

En Konges Haand har det plan - tet, Kundskabs Træ i vor Jord;

Bassi.

f

cresc.

f

tr

fz

f

mp

cresc.

f

Ped. * Ped. *

Trykt hos Breitkopf og Härtel i Leipzig.

f *mf*

Stammen, han sat - - te, blev Pan - tet paa Tan - kens Fri - hed i

f *mf*

Cor. *mp* Bl.

Tuba *con Ped.*

Nord, blev Pan - tet paa Tan - kens Fri-hed i Nord.

B

B *f*

Ped. Ped.

f *cresc.* *f*

Vi - - et den blev, vi - et den blev i Vor Fru - - e, den

f *cresc.*

mp *cresc.* *f*

Basuu

vo _ xed fra Kler _ _ kes Tugt, fra Kler _ kes Tugt; men

den vo _ xed fra Kler _ _ kes Tugt;

Gnis _ ten af Vi _ el_sens Lu _ e den gjem _ mer dog, al _ drig slukt.

p dolce

C

End lyder den dan _ ske Tun _ ge fra Træ_et som Fug _ le _ slag;

C

mp

cresc.

p Bl.

p

lyttende flok_kes de Un_ge end un_der dets bre_de Tag, flokkes

p

p *mp*

Tuba

Ped. Ped.

end un_der dets bre - - - de Tag. End hil_ses med Kvad, som

D *mf*

mf

D *f* *mf*

Ped. *

cresc. *f*

to_ne, en Drot af Kong Chri_stians Æt, som bæ_rer hans Sværd og

cresc. *f*

cresc. *f*

Ped. Ped. Ped. Ped. *

E

Kro - ne med Gud for Æ - re og Ret, ——— med Gud, med

Gud for Æ - re, for Æ - re og Ret, med Gud for Æ - re og Ret, med

Gud, med Gud for Æ - re og Ret. ———

mf *f* *ff* *p* *fz* *ffz* *cresc.*

No 2. Baryton-Solo med dobbelt Qvartet og Chor.

Moderato, non troppo.

p Clar. Fl. Cor. Clar. Str.

Baryton-Solo A

Se - klersvandt; de Tider e-re fjerne, da til Rom en Danner-kon-ge

Viol. Fl. p dim. Fag. p

drog og i mod For-lov af Six - tus tog til hos os at saae en Sandheds - kjer - - ne.

p Bl. Cor. Cor. Ped. *

risol.

Ei han sku - ed, bøj et dybt for Pa - ven, at en Jld - skrift alt paa Væg-gen stod,

Viol. pp

Dobbelt Qvartet.

B Tenori.

mf

a _ ned ei, at Ga _ ven skulde bli _ ve Værnmod Bis _ pe_sta _ _ _

mf

Bassi.

B

Vcl.

Ped. * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. *

f

ven, staae Sanct Pe _ ders Ef _ ter _ mand i_mod.

f

cresc.

Fl. Clar.

p

Ped. *

Solo

Fremad Tiden gik sin Kæmpe_gang; andre Drotter skjønnede dens Trang, ______

dolce

an_dre

dolce

pp

Viol.

p

Fag.

Ped. * Ped. *

C

an-dre

mf cresc.

Drot-ter skjønne-de dens Trang og tog hans Gjerning op i Fæ-dre-ha-ven,

mf cresc.

C

p mf

Ped. *

Drot-ter tog hans Gjer-ning op, de skjøn-ned Ti-dens Trang, og tog hans

mf

de skjøn-ned Ti-dens Trang, og tog hans

mf

pp p

Ped. *

mp cresc.

Gjer-ning op i Fæ - - - - - - - dre-ha - - -

mp cresc.

Gjer-ning op i Fæ - - - - - - - dre-ha - - -

mp cresc.

mp cresc.

f mp mf

ven, de skjøn_ned Ti _ dens Trang og tog hans Gjer _ ning op i

Fuldt Chor

f mp mf

ven, de skjøn_ned Ti _ dens Trang og tog hans Gjer _ ning op i

f mp mf

f p mf

Ped. ✲

Fæ - - - - dre - ha - - - - - - - ven.

Fæ - - - - dre - ha - - - - - - - ven.

Trp.

p cresc. f

Ped. Ped. Ped. ✲ Ped.

Viol.

dim. p pp

Ped. Ped. Ped. ✲ Ped. ✲ Ped. ✲ Ped. ✲

Nº 3. Chor.

Allegro poco moderato.

Tenori.

Bassi.

Og pri_set væ_re hans Her_skerslægt, som tog hans Ym_pe i Va_re_tægt, at ei den blev kappet og stæv_net,

A

som

som vær_ged'Sandhedens Spi_re kjækt og

vær_ged'Sandhe_dens Spi_re, Sandhedens Spi_re kjækt og os den fro_dig og

Basuner

cresc. f p cresc.

os den fro_dig og blom _ ster_dækt til Arv og Ej _ e har lev _ _ net! og

mf

cresc. f p

blom_ster_dækt, og

cresc. mf

cresc. p

cresc. mf

Ped. *

cresc. f

os den fro_dig,og os den fro _ dig og blom _ ster _ dækt, og blom _ ster_dækt til

cresc. f

blomster_dækt, og os den fro_dig og blom _ ster_ dækt til

cresc. f

Ped. * Ped. *

B ff

Arv og Ej_e har lev ________ net! Gav Gud end Væxt til den

ff

B

f mf

con Ped.

sva - ge Vaand, til Røgt han brug - - te dog Kon - gers

f *mf* Ped. * *con Ped.*

C

Haand, og de-res Navne skal æ - res, deres Navne skal æ - res,

p *p* *f* *f* skal

C

f *p* *f*

Ped. * Ped. *

skal æ-res, naar vidt med Glimt af den dan - ske Aand dens Frø o-ver Ver - den

æ - - res, naar

mp cresc. f

bæ - res, naar dens Frø o - ver Ver - den bæ - res, de - res Navne skal æ -

mp cresc. f

mp cresc. f

Ped. Ped. Ped. Ped. Ped. Ped. ✱

poco rit. a tempo

res, de - res Nav - - ne skal æ - - - - res.

poco rit. a tempo

poco rit. f

Ped. ✱ Ped. ✱

Ped. ✱ Ped. ✱ Ped. ✱ Ped. ✱ Ped. ✱

Nº 4. Romance.

(Tenor-Solo.)

Poco Allegretto.

Er paa Jord vi som de Svage veg_ne Fod for Fod, Et kan Jn_gen fra os ta_ge: Aandens Stor_hed er til_ba_ge, den gav Dan_mark Bod. Her, hvor hoi_e Minder hu_se, hævder det sin Rang; stær_ke Vin_ger om os su_se, end_nu smi_ler Hol_bergs Mu_se, Oeh_len_schlägers Strenge bruse, bruse her med u_skadt

Klang. Endnu Tychos Stjer_ne skinner

Clar. *p dolce* Fl. *smorz.* *p*

Cor. *con Ped.* Ped. Ped. Ped.

cresc.

her i Skolens Favn, Lauren i dens Glands om_vin_der Worms og Bar_tho_li_ners Minder, Rasks og

p *cresc.* *pp*

Ped. Ped. Ped.

Ste_ _nos Navn. Rømers Aand og Madvigs san_ker end_nu Hø_ _re_thing, Mar_ten_

pp

sens og Ørs_teds Tan_ker trod_ se her end Ti_dens Skran_ker, slynge e_viggrønne

pp

Ped.

Ranker, Ranker her i Kro_ _nens Ring.

p *p* Clar. *p dolce* Fl. *smorz.*

Ped. Ped. Cor. Ped. Ped. Ped.

Nº 5. Firstemmig Sang med Chor.

Allegro moderato.

p Viol. *pp* *str.* ten. Ped.

Qvartet.

Og som i Natten ved Sanct Hans, hvor Af - ten - glød og Morgen - glands i Kys hin - an - den mø - de,

p Bl. *p* Vcelli. Ped.

A

saa blander, Kon - ge, sig og her i Min - de - so - lens Af - ten - skjær en

Cor. *p* *tr* *f*

Viol. Fag. Bl. *tr*

Haa - bets Mor - - gen - rø - - - - de: det Folk, der har en Aan - dens

Cor.

Ped. *

Fuldt Chor.

dim. B *ff*

Skat som vor, har Him - len ei for - ladt, det kan ei læg ges ø - -

dim. *ff*

B *ff*

de, det kan ei læg - ges ø - - - - de.

fz *fz* *fz* *fz* *f*

Qvartet.

Og slaar Dit Hjerte varmt, vor Drot, — for Danmark og hvad Stort og

p Str.

Ped. Ped.

C

Godt dets Fol - ke-hjer - - te rum - mer,

C

15

- har Du med det som Yngling drømt, har Du som Mand hvert Bæ - ger

Viol.

Bl.

Fag.

tømt med det i Fryd og Kum - - - mer, saa del det Haab, som

Cor.

Ped. *

Fuldt Chor.

dim.

D

ff

fø - des her! Det styr - ke Dig i al Din Færd, naar Tidens Bølge skum -

dim.

ff

D

ff

mer, naar Tidens Bølge skum - - mer!

fz *fz* *fz* *fz*

f

f

Ped. *

№ 6. Mindre Chor.

Andante sostenuto.

Cor. Fl. *p dolce* *p* Ob. Clar. Basuner.

Bl. Fl. Cor. *p* *mf* Bl. *p* Cor. 15

Tenori. *p sotto voce*

1. Tog Kro - nen, Konge, Du i tun - ge Ti - der, da Lyk - kens Drøm fra vo - re
2. Og om det stormer end, med Tro vi hyl - der dog Ly - set, Du har sku - et

Bassi. *p sotto voce*

mf *p* *pp* *pp*

f *cresc.*

Øj - ne gled, mens Ha - vet bru - sed høit fra al - le Si - der, for -
frem i - mod; det bre - de nu, naar Stø - vets Aar Du fyl - der, om -

f *cresc.*

Fag. *mf* Bl. Basuner.

mf
cresc.
gjæ - ves var det ei, Du med os stred. Du lær - te fat - tet os at bæ - re Sor - gen
kring Din Al - der - dom sin Mildheds Flod, det skjænke Dig at see med Fred til - ba - ge
mf
cresc.
mf
Cor.
mf p
p
Basuner.
Fag.
og see med Al - vor frem i - mod en Mor - - - - - - -
og frem med Mod, med Mod paa Di - ne Her - sker - da - - - -
Fl.
Fag.
gen.
ge!
mf
mf
p
smorz.
pp
15

Nº 7. Tenor Solo og Chor.

Moderato.

Tenor Solo.

p Str. *f* *pp*

Tyn - ger end Kro-nen, den vor - de Dig let ved det, som Gry-et for - jæt- -ter, det løf - te Dit Sind, er Du mod og træt, det kvæge og fyl-de Dit Aan- -de-dræt med Duft fra blomstrende Slet - - ter, med Duft fra blomstrende Slet - - ter!

pp *p*

A

Det læg - ge sent om Dit Navn sit

Chor.

p *poco*

Det lægge sent om Dit Navn sit Skin, sent, sent,

p *poco* *p*

A

poco *dim.*

Ped. * con Ped.

B

mildt i Foredraget

Skin, naar selv Du skri - - ves blandt Min - - der ind, blandt Min - der ind, blandt Min - - - der ind!

sent, naar selv Du skri - - ves blandt Min - - der ind, blandt Min - der ind, blandt Min - - - der ind!

pp *mp* *dolce* *Ped. segue* *dim.* *p* *mp* *con Ped.* Viol.

2den DEEL.

No. 8. Chor.

Allegro energico.

ff *fz* *fz* *f sempre* Ped. *p* *molto* Ped. *ff* A *con Ped.*

Tenori. *f*

Chor. Ti - der der var, da et Kæm-pe-kuld drog fra vort Hjem i

Bassi. *f*

fz Ped.

Nord, drog for at vin - - de Navn og Guld,

stri - de mod Christ for Thor.

B

Kon - gen med Bryn - jen om

bre - den Bryst høit, høit i Lyft-ingen stod, for - rest selv i den

Basuner

vil - de Dyst, først i Kræf - ter og først i Mod.

C

Gar - de - ri - ges og Bret - lands Magt gru - ed, gru - ed for Dan - skens

C

fz *fz* *fz*

Ped. * Ped. *

fz

Harm; Græk - land selv i sin Hov - mods - pragt

fz

fz

Ped. * Ped. Ped. Ped. Ped.

lær - - te at æ - re hans Arm, selv Græk - land lær - te at æ - re hans

Arm, selv Græk - land lær - te at æ - re hans Arm. ______

ff

Ped. * Ped. * Ped. *

fz

Ped. * Ped. * Ped. *mp* * Ped. *fz*

attacca
Nº 9.

Nº 9. Recitativ med Chor.

Andante sostenuto. **Tenor Baryton.**

De Da - ge svandt, for al - drig op at staa;

pp Str. pp

nu er ei Guld som Byt - te mer at fin - de, ei Ri - ger for

os u - den - lands at vin - de, og li - den er den Jord, vi

træ - - de paa. Men ind - ad, op - ad maa vor

A

pp dolce

Ped. * Ped.

Solo
Vandringgaa, mod Aandens Tinder i det Fjerne, mod Tankens Dyb, hvor Sandheds Kilder rinde, om end vor Slægt skal sætte sig et Minde.
Chor. Tenori.
mod Aandens Tinder i det Fjerne, mod Tankens Dyb, hvor Sandheds Kilder rinde, om end vor Slægt skal sætte sig et Minde.
Bassi.
mod Aandens Tinder i det fjerne Blaa, mod
Viol.
Bl.
Trp. Basuner
p
dim.
f ris.
ff
fz
B
Ped.

Nº 10. Een=og firstemmig Sang.

Andante con moto. **Tenor Solo**

Dog, har til Maal Du sat Dig, Drot, at

vir - ke kun i Stort og Smaat for Sandhed, Ret og Æ - - re, og blev Du Maa - let

sted - se tro, da har Du Alt, hvad Sa - ga fro vil melde om de Kon ger,

den har kjæ - re, vil melde om de Konger, den har kjæ - - re.

p Str. *piz.* Vcl. *mp* *p*

Qvartet.

A

p

Thi ei - er tidt den fær - re Ord for den, som ei vandt

Trp. *smorz.* *p* Str. Trp.

Ped. *

Navn af stor ved Man - ges Ve og Vaa - - de, den Drot, som tro mod

Pligt og Ed ei An - det vandt end Kjær-lig-hed, fik fremfor Nogen Kro - nen

af Guds Naa - de, fik fremfor No - gen Kronen af Guds Naa - - de.

p

Solo

B

Og traa - dte Du ei vidt paa Jord som Old - tids Mænd i

smorz.

Ped. *

Blod Dit Spor og skrev Dit Navn i Flam - - mer,

Qvartet.

fra Ne - vas Bred, fra

Dig

Bret - lands Kyst, fra Hel - las selv med søn - lig Røst

signer nu et Kuld af Hersker - stam - mer, Dig sig - ner nu et Kuld af Hersker -

Dig sig - ner nu et Kuld af Hersker -

stam - - mer.

stam - - mer.

p

Ped. *

№ 11. Slutningschor.

Allegro commodo. *poco rit.* a tempo

Bl. *mp* Str. *mp*

Ped. *

Chor.

Tenori. *mf*

Bær da Spi_ _ret, Konge, som Du plej_er, Dig til Hæ_der og Dit Land til Gavn!

Bassi. *mf* *f*

mp *mf*

Før i Fre_dens Gjerning os til Sei_er, før i Fre_dens Gjer_ning os til Sei_ _

A

mp cresc.

er, op - ad, did, hvor Ly - sets Ban - ner vaj - - - er,

mp cresc.

A

f mp cresc. f

Ped. Ped. Ped. * Ped. Ped.

mp cresc.

der en fa - ger Frem - tid end vi ej - - - er, som for Ver - den

mp cresc. f

mp cresc. f

Ped. * Ped. Ped. *

B

hæ - dre vil vort Navn, som for Ver - - - den

som for Ver - den, for

B

mf cresc. f

Ped. * Ped. *

hæ- -dre vil vort Navn, som for Ver- - -den, for Ver- - - -den

mf *mf*

hæ- - -dre vil vort Navn!

p *f* *poco rit.* *mp*

Der vor A - bild-gaard vil sig for-yn-ge, ny - e Skud vil bø-de

mf *f* *mf* *f*

a tempo

mp *mp* *mf*

an - dres Tab, ny - e Frug - ter sig til Gre - nen klyn - ge, ny - e

Frug - ter sig til Gre - nen klyn - - ge,

C

mp

ny - e Fug - le

f *mp*

Ped. Ped. Ped. *

cresc.

mel - lem Lø - vet syn - - - ge; *mp* om Din Tin - ding *cresc.* Hæ - derskrandsen

cresc. *f* *mp* *cresc.*

Ped. Ped. Ped. *

D

slyn - - - ge skal den dan - ske Kunst og Vi - den - skab,

om Din

D

om Dig Hæ - derskrandsen slyn - - - - ge skal den dan - - ske

Tin - - - ding

cresc.

E

Kunst og Vi - - - den skab, om Din Tin - ding Hæderskrandsen,

E

Hæ - - - - ders - - krand - - - - sen, Hæderskrandsen slyn - - -

Poco più moto.

ge skal - den dan - - - - - ske Kunst og

Vi - - - - - - - den - - skab!

(Ernst v. d. Recke.)